

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна примірника 6 м. Четвертьрічна передплата разом з оплатою почт. в краю 80 м; за границею разом з оплатою почт. 150 марок, поодинокі число 9 м. В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемішль, вул. Побереже ч. 1.

Оголошення: 20 м, за один петитивний рядок або його місце. — Дрібні оголошення по 2 м від слова. — Хто шукає праці, платить по 1 м від слова. Оголош.: більшим друком платиться подвійно. Оповідки товариств платяться по 1 м від слова.

політично-економічний орган.

Пригадуємо, що в п'ятницю дня 8. квітня Загальні Збори Філії „Просвіти“ і „Сільського Господаря“ та популярний концерт о год. 1/2 12 в Народнім Домі.

Воєнні наслідки.

Перша дія війни для України скінчилась. Переживаємо тепер антракт передишки перед другою дією. Чи довго прийдеться ждати на неї — залежить це від позакулісових приготовань акторів до виступу і від технічної справності та енергії режисерів. Перший дзвінок вже чути. Чи за ним вкортці почуємо другий і третій, чи-що звичайно буває — він тільки режисерською штучкою, щоби зладити нашу нетерпеливість до майбутнього — не знати. В кожному разі звертає він увагу на це, що дія зачнется, що треба займати призначені місця.

Щоби бути приготованим до належного розуміння другої дії, треба кинути оком на першу та зреасумувати глибокі наслідки і всесторонні зміни, викликані світовою війною. Бо що ці великанські змагання мусили лишити по собі відповідно глибокі, яркі і всесторонні наслідки — це зрозуміле. Ходить тут тільки о якість цих наслідків.

Не будемо розводитись про загально видні висліди, як про цілий ряд новоповсталих держав, про всевладно пануючий імперіалізм і національно-політичний гніт в цих свіжо утворених державах, котрі стараються не тільки дорівняти, але перевизначити і в цім напрямі свої старі зори, про страту вартости гроша взагалі, а у «нас» особливо, що в дальшій своїй розвитку doprowadить до вимінної торгівлі, про вищу вартість фізичної праці від умовою, що грозить упадком загально-культурного розвою (бо умова праця — підложе культури і цивілізації — матеріально тепер не поплатна), про голословність і політичне паскарство «ідейних кличів і високих фраз» киданих великими світовими мужами в часі великої історичної епохи, про банкротство преріжних політичних орієнтацій і творення штучних, тільки на спільній ненависті гуртка людей опертих, державних союзів, про економічну руїну одних, а воєнний дорібок других, про упадок прийнятого і суспільними законами-звичаями освяченого поняття моральности. Навіть про найважніший і найбільше наслідковий наслідок (як-що так можна висловитись) першої дії світової війни, про соціальну російську революцію не будемо говорити.

Хочемо тут звернути увагу на деякі інші, може менше видні, але для нашого національно-політичного життя не маловажні наслідки — на знаменну зміну поглядів відносно обовязків одиниці до національно-громадянської праці.

Національна енергія нашої всесторонньої жертовної діяльности була так великою, що наші вороги її наглого витворення ніяк зрозуміти не могли. Нашу одноцільність в національно-політичних стремліннях, нашу жертовність на народньо-культурні потреби, наше, до певної міри, особисте самовідречення на користь загальних справ уважали вони завжди витвором чужосторонніх впливів, рухом, піддержуваним заграничним капіталом. Знала прецінь казка про пруські марки! —

На жаль вороги українського народу не потрібують тепер ломити собі голову, де джерело сили і охоти нашої національно-політичної праці, бо імпульс її далеко слабший від передвоєнного. Правда! На це складаються різні причини, декотрі з них навіть імперативного характеру, але всеж таки не послідною причиною являються й загальні воєнні наслідки.

Першим і одним з найважніших того рода наслідків — це зматеріалізованне нашого життя, або висловлюючись ясніше — це особиста нажива, як виключна ціль життя. Певно, що нерозумне було б твердження, що матеріально-економічне забезпечення одиниці не повинно бути життєвим завданням даної людини. Така вимога в практичному привороженню не далабися перепроводити. Іменно щойно таке забезпечення дозволяє стремити до інших, вищих цілей, дає змогу посвятити свої сили національно-політичній чи культурно-громадянській діяльності. Річ іде тільки о те, щоби це не було одинокою і виключною життєвою ціллю, бо тоді є це ніщо інше, як смерть всяких громадянських чеснот.

На превеликий жаль, ця виключність здобуває собі по війні право горожанства в чимраз ширших кругах української суспільности. В ній то власне джерело явища, яке щораз частіше і виразніше дається зазначувати в щоденнім життє. — Оден відмовляється від громадської праці, бо це, як треба, не загосподарився; другий справді по трохи загосподарений, але мусить ще побільшити свою господарку; инший знова відпекується від всього, бо обіцяв комусь там не мішатись до «політики», — не додержанне слова могло відбитись на його матеріальних справах; ще инший не має взагалі часу і охоти займатись такими неоплатними «дрібницями» як якась культурно-освітня, чи инша подібна праця над народом. А бувають і такі, що не тільки відтягаються від громадської праці, але в імя особистої наживи, за миску сочевиці продають свої національно-політичні переконання. І це найбільше болючий обяв. Імя йому — національна безхарактерність. А мусимо собі отверто сказати, що вона в тих, чи інших формах розпаношується серед нашого громадянства чимраз ширше. — Не можна поминути ще одної категорії «безділних» людей. Це ті, що перейшли мужно всі пекольні муки на шляху нашого визволення ті, що стратили літа і здоровля, а тепер позбавлені найкращих засобів до життя працюють покутно на скромний кусок хліба, або є тягарем своїх, звичайно вбогих, родичів на селі. І ті відтягаються тепер від громадянських обовязків, бо... не мають матеріальної змоги їх виконувати.

В ній рівнож треба шукати джерела цих взаємних нарікань, докорів і недовіря. Селянин нарікає на сільську інтелігенцію. Закидає їй охлялість, байдужність, підозріває її о недостатку почуття національно-громадських обовязків. Сільська інтелігенція представляє селянина яко недоступного егоїста, від якого годі що вирвати на загальні цілі та нарікає на неслухні закиди і вимоги звернені до неї зі сторони мійської інтелігенції. Ця послідна знова, виказуючи висліди своєї праці і жертовности при так непригідних для неї відносинах, не щадить гірких докорів на адресу одних і других. Молодші круги уживають

старших, бо це патріоти пустих слів, а не діл; вони, мовляв, хотілиби тільки свою фірму давати чужій праці, щоби могли відтак чванитись, як власною. Старше громадянство, не без підстави, осуджує деякі круги молоденької мійської суспільности, котрі поза епікурейською засадою: «уживай світа, поки служать літа» — нічого більше не знають і знати не хочуть. І так дальше в безконечність.

Одно і друге є наслідком одної і тої самої, вище названої, причини причин. Одно і друге є розкладовим чинником національно-суспільного життя.

А українському народови, як що він має досягнути свої національно-політичні цілі, потрібний не розклад, а консолідація громадянської діяльности, потрібно йому великого вкладу безкорисної праці, матеріальної жертовности і цінніших ще жерть. Чи ж можна погодити одно з другим? Ні! Одно, або друге. Особиста нажива і байдужність до всього, що стоїть поза її рамами, або инші вищі цілі з виключенням першої. Третої дороги нема!

Чи в такім стані застати маенас і друга дія світової війни?

Іван Ок.

Кілько мають заплатити Німці?

3,164,000,000,000! Це мовою чисел (при теперішнім стані німецької валюти) висловлена скількисть воєнного відшкодовання, котре німецький народ мав би заплатити антанті на основі парижської конференції. Словом ці числа читаються так: три біліони, сто шістьдесят чотири мільярди.

Такими цифрами орудували люде лиш на папері, в життє вони ніколи не мали примінення. Це було б потрібне хіба тоді, коли б прим. хтось продавав пшеницю не на сотнарі, а на зеренця.

Щоб уявити собі реальну вартість цієї фатальної цифри (у ній 13 чисел) треба знати, яку скількисть золота представляє вона і яке число 100 маркових банкнотів, числячи за 20 золотих поверх 220 паперових марок.

Отже: одна марківка у золоті важить 8грамів. Оден мільон марок, це 50.000 двацять марківок, або 8 сотнарів золота.

270 мільярдів у золоті це два мільони, сто шістьдесят тисяч сотнарів золота.

Щоб цю велитенську скількисть золота перевести в Берліна до Парижа, треба б навантажити золотом 10.800 залізничних возів, або треба б щоднини пускати оден золотий поїзд через цілий рік. Коли б це добро змістити в оден поїзд, то він мусів би бути довгий на яких сто десять кілометрів. Уявіть собі: патнайцять миль возів наладованих золотом! Стільки золота не тільки Німеччина, але мабуть навіть цілий світ не має.

А тепер, як виглядає це казочне відшкодовання, коли б його прийшлося платити паперовим грошем, сто марковими банкнотами?

Сто марківка з 7. лютого 1908. р. єсть довга на 15,8 сантиметрів.

29 мільярдів таких банкнотів, покладених оден коло другого, дають пояс довгий на 4.266.000 кілометрів! Ним можна би сто шість разів опоясати цілу нашу землю, або одинайцять разів вимостити дорогу з землі на місяць.

Сама вартість паперу на ці банкноти і сам їх друк представляють вартість прямо неімовіру, а золото? Коли б хто був зачав стріляти золотими кулями тоді, як у Вєфлеємі родився Христос і

Каварня над Сяном

(давніше Габсбург)

получена заразом з нимнатою до снідань

стріляв день і ніч без перестанку, то до нині не вистріляв-би був цього золота, котрого антанта жадає тепер від Німців.

Таке жадання рівняється неможливості, стає божевільною фікцією, і не тільки Німці, але жаден народ у світі не може прийняти його на себе, коли він чесно гадає раз прийняте зобов'язання додержати й виконати.

Правда, кажуть, що совітський уряд видрукував досі коло тисяч мільярдів рублів, значиться одну третю того, що приблизно малиб Німці заплатити антанті, але не вжеж хто небудь у світі бере поважно грошеві зобов'язання цієї інституції, і не вжеж большевицький гріш має яку вартість?

Це добре знають і розуміють Німці і тому на льондонській конференції вони сказали: ні! Цілий народ німецький повтарає майже одногосно це коротке слово: ні! Бо „так“ він сказати не може. Цеж народ, а не гохштаплер, не шантажист, котрий не числиться з тим, що говорить і що обіцяє.

І не тільки Німці, але й деякі другі народи, навіть деякі антантські союзники, починають вже розуміти, що на основі таких жадань годі дійти до порозуміння, годі на такій підставі збудувати тривкий світовий мир. Швеція не на жарт затрівожена поступованням антанті, а й другі нейтральні народи бояться, щоб ізза неімовірного апетиту Франції на німецькі гроші не скоїлося нове горе, нова якась світова війна. І певно. Мають Німці тридцять літ бути невольниками Французів, платити їм останній тяжко запрацьований гріш, мають їх діти гинути з голоду й недостатків, то легко можуть вони собі сказати: „краще провадьмо нову тридцятьлітню війну“. Результат війни ніколи не є певний, може „пан“, а може „пропав“, — а те що вони малиб підписати в Лондоні, це власною рукою підписаний присуд смерті. І нема поважного, перед народом, історією і перед власною совістю відповідального політика, котрий підписав-би такий жорстокий присуд.

А тепер кілька слів про тактику, про спосіб, у який хотять перевести Французи це найбільше з усіх до тепер звисних історичних насильств.

Колиб версальський мир мав бути справжнім миром, то перед підписанням його повинна бути поставлена також сума відшкодування, котре

поруцає П. Т. Гостям **знамениту кухню**, — в котрій подавані в щоденно свіжі потрави. — **Добірний і смачний буфет** — добірне пиво і напої з першорядних фабрик. Ріжнородні часописи так краєві як і заграничні.

3 білярди. Щоденно концерт музики

сальонової. Поруцаючися ласкавим вглядом п. Т. Публіці, ручу за солідну обслугу і прошу о численну участь

Ленчин
власитель каварни.

побіджені мають заплатити своїм побідникам.

Та, на жаль, так не зроблено. Насамперед побідженим віднято оружжя, приложено ніж до горла, а тоді: „плати!“

Хібаж це гуманно, хібаж це той модерний, поступовий спосіб примирювання народів? А коли обезоружений, хоч чув ніж на своїм горлі, відповідає: „я не годен дати того, чого ви жадаєте від мене“, — то йому забирають город за городом, на його землі будують кордони, на його продукти мирної праці його горожан накладають цла і т. д.

Хібаж так можна? Не вжеж в такий, спосіб здобудемо цей миролюбивий настрій, без котрого людству годі почати нове, краще життя? Ні, таким способом витворюється тільки нові джерела злости, нові вулкани народної помсти, котрі як не нині, то завтра вибухнуть з непереможною руйнуючою, все потрясаючою силою. Хібаж така перспектива лежить в інтересі котрого небудь культурного народу?

І тому Українці, які в останній війні нічим не завинили, а заплатили за неї мільонами трупів, мільонами невинно повішених, замучених, знасилуваних братів і сестер, яких багата і цвітуча земля перемінилася в руїну і пустиню, ці Українці з омерзінням відвертаються від цього негідного торгу і клучуть: війна була масовим, спільним злочиним, і рани, які вона нанесла світові, можна загоїти тільки спільними силами, тільки миролюбним порозумінням побідників і побіджених. Іншого способу нема. Проти насильства, проти імперіалістичного диктату мусить підняти голос кожний Українець, бо він знає чим пахне отсе насильство, отсей імперіалістичний дух, не дивлячись на те, чи віє він із права, чи із ліва. Геть з ним. Хай живе мир, збратання народів, хай живе розум і серце і честь, хай на вік пропадає насилля, нахабність і цей нездоровий апетит на чуже добро, на чужу землю і працю!

Східна Галичина.

Польські газети далі уїдають на секретара Союзу Народів, Дірмона за це, що він вислухав зажалення української делегації в справі Сх. Галичини і предложив цю справу Раді Союзу Народів, котра опісля видала рішення не таке, якого собі Поляки бажали. Польські редактори також вили-

вають помій на голову диктатора Петрушевича, називають його самозванцем і відмовляють йому права заступатися за українським народом. А якась пані Ірена Паненкова дає таку раду секретареві Дірманові: „треба було відкинути справу Сх. Галичини як таку, що не належить до Союзу Народів, нею взагалі не займатись і лишити укр. делегації самій шукати трибуналу, до якого має звернутись зі своєю жалобою.“ Певне, що колиб Ірена Паненкова стояла на чолі Союзу Народів, то таке зробилаб. Але поки-що стоять там люди, які троха більше мають олію в голові, як та пані.

Ухвала Ради Союзу Народів в справі Сх. Галичини передовсім занепокоїла львівських Поляків. Вони зібрались на раду і утворили комісію оборони будучности Львова. Ця комісія мала д. 25. марта тайні наради, і постановила розширити свою діяльність і зайнятись долею цілої Сх. Галичини. Дня 30. марта відбулась друга нарада комісії, в якій взяли участь польські послы зі Сх. Галичини разом з вірменським архієпископом Теодоровичем. Що ввадила комісія, про це польські газети не пишуть. За те „Газета рогапа“ доносить, що деякі польські політики ведуть переговори з Українцями. Не знати, кілько в тім денесеню правди, але одно певне, що тут в краю не має ніхто з Українців повновласти вести якінебудь переговори в справі Сх. Галичини. До цього покликані люде, які тепер поза границями Сх. Галичини. Був тільки оден випадок, що адвокат з Долини, Др. Данилович котрий якийсь час заступав голову радикальної партії, ні сіло ні пало зачав вести якісь переговори. Але скінчилось на тім, що партія радикальна відбрала йому право говорити іменем радикалів і він тепер в Долині певно кається, що взявся до роботи, яка до него зовсім не належить.

Є вістки, що Найвища Рада збирється на засідання 10. квітня, щоб полагодити справу Гор. Шлеска. По цім прийшлаб під наради справа Сх. Галичини, яка мусить бути вирішена так, як цього бажає собі український нарід!

У вівторок дня 5. і в четвер дня 7. квітня відбудеться в салі Робітничого Дому КОНЦЕРТ І. Стешенна, відомого баса-артиста української, італійської і російської опери, при участі відомого артиста М. Н. Садовського. Широка програма українських, італійських і російських оперових співів. Стешенко з великим успіхом дав ряд концертів у Львові і Рівному. —

Александр Барвінський,

Чи українська мова пригідна до перекладу св. Письма і молитов, та до духовної проповіді?

„Всякое дыханіе да хвалить Господа!“

Се питанне ворушило здавен давна уми українського суспільства, а проти його вирішення в користь живої народної, широкими верствами українського суспільства уживаної і йому рідної, матерньої мови висовувано всякі можливі і неможливі сумніви. І не дивниця! Бож Церква наша прийняла староболгарський або старославянський язык, названий задля того церковно-славянським у церковнім богослуженню, в церковних обрядах і книгах із введенням у нас християнства і вважала довгий час сей язык невіддільним і незмінним орудником богослуження, обрядів і духовної проповіді для поширення християнської віри серед нашого народу. Близьке спорідненне усіх словянських языків у добі введення християнства на Русь укріплювали духовні власти в сім погляді, що одинокою посередньою мовою між Церквою і вірними може і має бути виключно церковно-славянський язык, він тільки має бути языком молитви, языком розмови Русина-християнина з Богом. Се було можливе в добі близького споріднення давного старо-руського языка з церковно-славянським, в добі коли наш перший літописець думав і писав, що „словѣнескъ языкъ и рускый—одинъ“, хоч на основі языкових дослідів сего дня ніхто вже не поділяє погляду нашого літописця про єдність старо (церковно) словянського языка і руського, навіть у тих давних часах. Вжеж у перших десят-

ках XVI ст., коли книжний руський язык у своїм розвитку доволі значно розійшовся з церковно-славянським, зустрічаємо змагання посеред тодішніх наших письменників, на церковно-релігійній ниві впроваджувати народну мову в релігійних творах і в прилюдній духовній проповіді, „людемъ посполитымъ рускаго языка къ пожитку“. Причинилася до сего звороту головна реформація Лютра, котрого прихильники почали всюди вводити в церковнім богослуженню, в обрядах і в духовній проповіді живу народну мову в західній і середній Європі замість латинського языка. А коли реформація Лютра почала в формі соцініянства, аріяництва й т. и. сект розповсюджуватися також на Русі і всякі сектарі почали для її поширення в церковних книгах і творах та в проповідях послугуватися живою народною мовою з примішкою білоруських прикмет, для людей, що „словенського (т. є. церковно-славянського) языка не розуміють“, печатати переклади євангелія, катехизми і т. п. твори тою живою мовою, тоді і оборонці православної віри були приневолені поборювати змагання тих сектарів тим самим оружжям, бо вже тоді впевнилися, що широкі верстви церковно-славянського языка добре не розуміють і моглиби прийняти науку тих що подають її зрозумілою для них мовою. Вже навіть перед розповсюдженням соцініянства на литовській Русі (отже незалежно від впливу реформації) появилася *Біблія Франціска Скорини*, родом з Полоцка в язичі з білоруськими прикметами, як він висловлюється в передмові „людемъ посполитымъ рускаго языка къ пожитку“, В половині XVI ст. в Пересопницькім монастирі (на Волині) трудилися над перекладом євангелія „ізъ языка болгарського на мову рускую“, архимандрит Григорій і Михайл, син Сяниць-

кого протоєрея, із значним нахилом до живої народної мови. Тим способом тодішні письменники вже в XVI-ім ст. були свідомі окремішности нашої живої народної мови від церковно-славянського языка і признавали потребу — витворити письменну руську мову яко окремішню, відмінну від церковно-славянського і польського языка. Тим способом стала народна мова входити в духовні книги, обряди й проповіді. В т. зв. „учительних євангеліях“ стрічаємо переклади на народну мову виїмок з книг старого й нового завіта, а ще більше в збірниках проповідей в другій половині XVII ст. (н. пр. у Голятовського й Радивилівського). Навіть такий строгий затворник атоновський, як Іван Вишенський, хоч у своїх посланнях, висланих на Русь, писав: „Книги церковні всі і устави словенським языком друкуйте... Євангелія и Апостола в церкві на литургії простим языком не виворочивайте“ робить уже уступку „простому языкови“ і і радить „для вирозуміння людського по просту толкуйте і викладайте“.

До XVI ст. відноситься також переклад *чотироевангелія*, виданий в печатні Василя Тяпинського, „ізъ посередку русина“, як він висловлюється в „Передмовѣ“ до твору „Катехизъ або сума науки детей в Христв Ісоусѣ“ і там зазначає, що „въ его друкарнѣ уже видрукована в двухъ языкахъ — словенскомъ и рускомъ светая євангелія, писаная чрезъ светого Матѣя и светого Марка, и початок Луки“, а відтак замічає, що „у всихъ народовъ були учителя, которые умѣли перекладати священныя книги на свои власныя и прирочные языки“ і вчисляє ті народи, котрі до нині в церквах своїх читають „Святую Библію“ в рідній своїй мові.

Отсі слова „передмови“ до катехизису Тя-

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Горішний Шлеск стався тепер найважнійшою справою міжнародної політики. Нема тепер вже ніякого сумніву, що Німці виграли плебісцит, а Поляки одержали більшість тільки в двох повітах. Тому між Поляками по перших вістках чванливих газет наступило протверезіння і розсудні Поляки картають польські газети за те, що брехнями обдурюють громадянство. Певне, що Німеччина, маючи за собою більшість понад чверть мільона голосів, не згодиться навіть на поділ цього краю, а з тим німецьким становищем годиться Англія, а по часті і Італія, бо обі ці держави переконані, що тільки тоді буде можна дістати від Німеччини воєнне відшкодованне, коли вона буде мати цей багатий край. Справу Гор. Шлеска рішить Найвища Рада в половині квітня. Часописи допускають три можливості: 1. Або Німеччина одержить цілий Шлеск; 2. або прийде до поділу Шлеска, т. е. повіти з більшістю німецькою припадуть Німеччині, а повіти з польською більшістю Польщі; 3. або Гор. Шлеск стане окремою державою під опікою Союзу Народів.

По плебісциті не брак і смішних подій. Поляки кажуть, що Німці перекупили багато голосів великими сумами. Тому оповістили, що хто зголоситься і заявить протоколярно, що його перекупили Німці, то дістане від Поляків таку саму квоту, яку дали йому Німці. Ця оповістка має той наслідок, що деякі люди хочуть дешевим коштом заробити гроші і зголошуються та кажуть, що їм Німці дали як найбільше. Далі польські газети доносять, що багато голосуючих заявляє, що вони зблудили, голосуючи за Німцями і просять дати їм можливість направити свій блуд при другім голосуванні. Мабуть такі жарти пускають Німці, бо кружляє вістка, що вони по голосуванню з різних місцевостей навмисне подавали депеші до польських газет, що при голосуванні Поляки одержали більшість голосів, а пізніше показалося, що це казка. Як оповідає посол Корфанті, також Поляки пускались на хитрощі і розіслали кілька тисяч листів до Німців, що як емігранти з Гор. Шлеска жили розсіяні по цілій Німеччині. Ціль цих листів була переконатися, чи всі емігранти живуть, треба знати, що німецька почта всі недоручені листи звертає з допискою чому листи не доручено: А посол Корфанті дослівно каже так: „jest chwalebny zwyczaj poczty nie-

mieckiej, która listy niedoręczone zwraca nadawcy z dopiskiem, dlaczego nie został doręczony... І не хочючи похвалити Поляк німецьку почту! Воно в Німеччині не так, як в нас. От ми внесли до Дирекції почт письмо ще 12. січня і дотепер його не полагожено, не вважаючи на це, що ми прилучно вже третій раз просимо о це Дирекцію почт. Треба від Німців учитись не одного... Тільки пбзнавські Поляки знають, що вартує німецька наука.

В Ірландії хоче Англія ввести дня 3. мая закон про самоуправу (гомеруль). Англійський уряд аж тепер здійснює те, о що ціле століття боровся хоробрий ірландський народ. Але Англія спізналась... Ірландцям вже не вистарчає самоуправа, вони бажають повної незалежності. А що англійський парламент ухвалив цей закон (очевидно без участі ірландських послів), то сінфайнери кажуть, що Ірландю як самостійну республіку не обов'язують ніякі закони ухвалені парламентом чужої держави, і тому завзято агітують, щоб з цього закона зробити посміховище. Вони 3. мая оповістять маніфест до ірландського народу, в яким візвуть його, щоб утворив незалежний сойм ірландської республіки і вибрав послів до нього. В імя цієї незалежності ведеться далі боротьба з англійським військом і поліцією. Сінфайнери засідаються на англійські патрулі а навіть цілі відділи військові і атакують їх стрілами, бомбами і т. д. Військо зі своєї сторони мстить і допускається звірства супроти безборонного ірландського населення, яке підозріває о змову з сінфайнерами. І так останніми часами Англійці, мстяться за напад на англійський батальон, підпалили багато домів в місті Мауо. Цей злочин мститься на самих Англійцях, бо обурене населення масово приступає до сінфайнерів, і їх сили зростають з дня на день.

Але сінфайнери боряться з Англією не тільки на своїй рідній землі, вони перенесли теж боротьбу до Англії. З Лондону доносять, що кожного вечера в суботу горять стирти, обороти, фабрики, склади товарів довкола Лондону. Ці вогні підкладають висланники сінфайнерів, щоб тим способом шкодити Англійцям. Взагалі сінфайнери придержуються супроти ворогів засади: „око за око; зуб за зуб“.

В Індіях народній гнів проти Англії росте в силу. В Бенгалю втікло з тюрми 600 політичних в'язнів. Вони розбрали військову сторожу, забрали від неї оружжя і муніцію і всі

перейшли на сторону індійського революціонера Гандія, про котрого ми вже писали.

Ганді зібрав вже коло себе цілу армію, а Англійці доливають ще оливи до вогню, бо арештуваннями ще більше розярують Індійців. Дня 20. марта арештувала поліція двох агітаторів Гандія. Це так обурило населення, що воно товпою напало на тюрму, поубивало поліціантів а арештантів увільнило. Який же вихід з того положення? Нема иншого, лиш дати волю Індійцям, бо тепер настали такі часи, що кождий народ має право бути господарем на своїй рідній землі.

В Хінах голод і то такий, якого світ не пам'ятає. Неврожай причиною голоду. А щоби пізнати його страшні розміри, то вистарчить згадати, що в краю Тонзі вже вмерло 50 тисячів людей голодовою смертю.

Військо Вранглія і взагалі збігці з Росії, які тепер в числі 100 тисячів криються в Туреччині, знайшлися тепер перед маревом крайньої нужди. До тепер живила їх Франція. Але панська ласка на бистрім коні їде. В останніх днях марта Французи заявили, що довше не будуть жити ні війська ні збігців і лишають їм 10 днів до намислу: або вертати в Росію або пересилитись в Бразилію. Вертати в Росію під большевиків — це те саме, що йти на погибель, бо большевики вважають їх шибеницею і розстріляють. Переселятись до Бразилії — це те саме, що на віки попрацювати з рідним краєм і стати робучими волами на ланах бразилійських панів. Оттаке то діється з людьми, що живуть на ласці панів.

Греція перевела нову мобілізацію і розпочала знов наступ на Туреччину в Малій Азії. З початку їде Грекам добре, але чи довго так буде, побачимо. Кемаль-паша збирає своє військо і вкортці скаже й своє слово. Поки-що Турки внесли до Найвищої Ради протест проти грецького нападу.

ВСЯЧИНА.

Дня 13. марта с. р. відбувся в Буцеві ювілейний концерт в пам'ять 60-их роковин смерті *Т. Шевченка* з відчитом, співами і деклямаціями. З концерту були громадяне дуже вдоволені і внесли зі свята як найкраще вражіння. Дохід з концерту в квоті 2.804 Мк. зложено на „Рідну Школу“.

Учасник.
Пам'ятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу“!

пинського стають певним доказом, що автор її вже в XVI ст. мав правильний погляд на справу перекладу на рідну мову священних книг.

Про „Малоруський переклад чегвероевангелія XVI в“ написав розвідку архимандрит Йосиф у місячнику „Духовная Бесѣда“ (1861) і закінчив свої висновки про мову сего перекладу отсими знаменними словами: „Оцінюваний нами переклад чотирьох евангелій може в теперішнім часі послужити з одного боку історичною основою, а з другого пособляти новим змаганням до українських перекладів біблій, котрі би для нинішніх Українців служили для пояснення церковно-словянського тексту.“

З відродженням українського письменства з кінцем XVIII ст. на Придніпрянщині, а в 4ім десятиліттю в Наддніпрянщині, коли наші письменники впровадили чисту і живу народну мову в своїх творах, виринула знов справа перекладу св. Письма і голошення проповідій, а за тим і перекладу молитов живою народною мовою.

Перший просвітник Галицької України, *Маркіян Шашкевич*, священник, пише високопоетичні „Псалми Русланові“ і незвичайною теплотою нав'яні проповіді живою народною мовою та береться до перекладу Евангелія, а хоч переложив у цілості тільки Евангелія св. Йоана і частини св. Матея, то вже тим самим зложив не тільки непохитний доказ про потребу живої народної мови в священних книгах і в проповідях, але вже тоді, коли літературний український язык, що йно почав вираблятися, в Галицькій Україні в 30 их [рр. XIX ст. засвідчив про його пригідність до перекладу св. Письма, молитов і духовних проповідій. А коли тоді найшлися ще серед нашого освіченого суспільства люди, що або глузували з народної мови, або вважали її непригідною до письменства, особливо ж духовно-

го, дав їм належну і влучну відправу бувший товариш *Маркіяна*, опісля професор української мови й літератури в львівському університеті, *Яків Головацький*, заводовий знавець нашої мови, а яко священник міродатний судія в духовних справах. Печатаючи у „Вінку“ (1846 р.) „Псалми русланові, додав від себе отсю вельми цінну і знаменну замітку: „Кажеж приятелю, що простим, язиком нашим не можна лише о домашніх, щоденних річах бесідувати, що руский народний язык не спосібний до виразу висших понять. От тобі показав живим приміром *Шашкевич*, як можна взнестися високо, як можна своєю мовою без чужої примішки і найвисші понятя о Бозі гладко визказати,—та ще як сильно як мудро, як рішучо, основно. Не язык нам родній винен, але ти сам бо вдар ся в груди, не знавши его, не вмівш по руськи. *Шашкевич* не рік, не два розбивав народну бесіду;—тепер видиш, як ему гнеться всюди під лад. Не лінуй ся, працуй, то й тобі лекше піде; але знай що без праці само до берега твого не приплине. „Прочитайте н. пр. проповідь *М. Шашкевича* в день Преп. о. Онуфрія (напечатану в *Богословській Бібліотеці* митрата о. Бачинського, або хочби частини подані в моїх *Вимках* для VII кл. гімн.) а побачите якою сердешною теплотою вона нав'яна і впевниться, що така проповідь непохибно мусить тронуть до живого серце кождого християнина.“

Майже десяток літ після того, як *М. Шашкевич* почав переглядати св. Письмо і писати проповіді живою народною мовою, щоби се покласти підвалиною правдивій освіті нашого суспільства, зєдинилися кївські народолюбці в „Братстві св. Кирила й Методія“ (1846 р.) для підвму українського народу із занепаду. Братчики перенялися тим

переконанням що до сего діла треба нових людей і сили нової, а тою силою повинна бути чистота серця, правдива освіта, свобода простого люду і християнська саможертва. В тих змаганнях мала Христова віра бути їм світлом і теплом до великого подвигу, а се світло й тепло черпали із св. Письма, котре всі вони добре знали і з великою шаною читали. Із *Записок* (дневника) *Шевченка* знаємо, що біблія була нерозлучною книгою в його мученичій життю.

І неперечно тоді вже зродилася між *Кирило-Методіївцями* спасенна думка, дати українському народови св. Письмо в його рідній мові. Одначе лиха доля, яка постигла *Кирило-Методіївське Братство* в 1847 р., спинила виконання сеї спасенної думки до слухного часу, за що опісля взявся *П. Куліш* і сему присвятив велику частину свого вельми трудолюбивого життя.

Та независимо від сего наміру *П. Куліша* задумав те саме діло зробити *Пилип Морачевський* († 1879) родом з української чернігівської шляхти, натхнений народолюбивим духом в „українських Атеанах“ (у Харкові), учитель словенности, а на останку інспектор Ніжинського ліцея кн. Безбородка й Ніжинської гімназії, основний знавець української мови, і присвятив перекладови св. Письма трохи на пів віку свого життя. Ще будши в учительській службі, рився він у Біблію, переглядаючи то слов'янську, то латинську Біблію, як засвідчають його ученики, а відтак у відставці засів до роботи і вже весь час присвятив сему ділу. Почав він роботу в березозолі 1860 р. з Евангелія св. Матея й Йоана і се, як і недокінчений переклад св. Луки переслав Петербурзькому митрополитови *Ізидорови*, що був перед тим чернігівським єпископом і знався з *Морачевським*. (д. б.)

Надзрна Рада Земельного Банку Гіпотечно-го у Львові скликає загальні збори на день 28. квітня, в Великий четвер. Це виглядає на кпини з „провінції“ і проти такого поведіння треба рішучо запротестувати. Звісно прецінь що того дня ані оден священик не може прийти до Львова, а також акціонари з інших дикастерій, користаючи з святочних ферій виїжджають на село. А що загальні збори Банку не відбулись в р. 1919 і 1920, тому і „провінція“ бажає бути на них і довідатись, скільки Банк сповнив своє завдання в найтяжчих для нашого народу часах! Тому в домаганні, щоб загальні збори, визначені на Великий четвер відкликано і переложено їх на догідний день по святах. Взиваємо отже акціонерів Банку, щоб внесли письмений протест до Дирекції, повідомляючи рівночасно нашу Редакцію. Перемиських акціонерів просимо зложити свої адреси в нашій Редакції.

Гр. Стефан Н-ий з Торон, „славний патріот“ процесуючись з Миколою Голов... зробив скаргу до суду не в своїй рідній мові. Поганий це вчинок чоловіка, що уважається свідомим громадянином! Чи він думає, що справа ліпше піде, як буде цуратись рідної мови?

В Ланцуті дуже тяжко живеться інтернованим членам української армії. Нужда і голод царюють. До того і секатури доводять людей до розпуки. Дня 30. марта виставлювано „Хазяїна“. Вистава зачалась 1/8, а вже о год. 9 явились представники військової влади і веліли гасити світла. Розуміється виставу штуки перервано. Ой біда, біда тій чайці небозі...

Донумент хвилі. Олекса Засадний зі Сільця зголосивсь дня 25. III у референта рільничих справ з просьбою о приділенне для громади збіжа. Просьбу свою мотивував, що по причині цілковитого знищення градом тамтогоричного збіжа селяне згаданой громади цілковито не мають збіжа на яринні засіви. Відповідь дотичного референта була: „Tak, zboże jest, ale na podstawie uchwały Komitetu rozdaje się tylko kolonistom z Zachodniej Galicyi“.

В Дрогоєві перемиського повіту прийшло до бійки між дрогоївськими селянами а мазурами-колоністами. Цій звичайній бійці, яка повстала на тлі дикої парцеляції, надано характер „бунту“ і вислано до Дрогоєва карну експедицію, яка складається з 121 уланів 22 полку. До тепер арештовано 11 селян. Дрогоїв і дооколичні села терплять дуже, бо не тільки що мусять жити примусово карну експедицію, але в цілім селі доконуються самовільні „реквізиції“. В тій справі інтервенувала делегація Укр. Горож. Комітету в львівськім ДОІ і в намісника Галецького.

Диренцію почт і телеграфів у Львові в третє просимо полагодити нашу просьбу з 12. I. ц. р. о дозвіл оплачувати почтове порто ричалтом, — Адм. „Укр. Голосу“.

Ношти друну і паперу в протягу послідних трех місяців подвоїлись і ми приневолені піднести ціну „Укр. Гол.“ на 6 м. від примірника.

Наших передплатників просимо негайно врівнати передплату на слідуєчий квартал в квоті 80 м. Нині треба все платити з гори готівкою, тому просимо зрозуміти наше тяжке положенне і не отягатись з передплатою. „Укр. Голос“ стоїть на постерунку нашої справи на західних окраїнах і обовязком нашого громадянства в цілім краю піддержати його морально і матеріально, щоб він міг без перепон сповняти своє тяжке завданне. Тому присилайте негайно передплату і датки на пресовий фонд!

На пресовий фонд „Укр. Голосу“ зложили: гр. Петро Мягкий 250 м і кличе: Йосифа Кошалкевича, Дмитра Кокота і Йосифа Ленчика всіх з Перемишля; рад. Олександр Бараницький з Самбора 100 м і кличе: Спірідіона Губчака, дир. „Віри“, о. Льва Несторовича, кат. імі. в Перемишлі; о. В. Чайківський Загочева 20 м, Йосиф Рибачевський Ляшки 50 м; Антін Коханчук 20 м, Мандрик Теофіл 20 м, Гупало Микола 20 м, Віра Тома 20 м всі з Тартакова. — Через Адм. „Укр. Гол.“ прислали: На Рідну Школу: Бернштайн 40 м, П. Мягкий 250; для колоненних Качмаренко 20 м, на ф. „Учитесь!“. П. Мягкий 250 м, о. Гнатковський зі збірки в Тисові 1000 м.

На Рідну Школу зложили від 15—31. марта с. р. в марках: Просвіта (середмісте) 500; Судовики 392; Фігар Е. 40; Федина А. 100; Ряфон М. 100; о. І. Болдвинський 100; Боля (з веч. Шев.) 5000; Учит. збір семін. 562 (додатково); М. Карманський 20; Воцишин Дм. 100; Малецький Б. 85; Галак Мар. 76; Басевич В. 50; Фарипяк; Д. 6; Кунерт К. 5; Петрусь Ю. 1; Вайсман Е. 26; Стенячка М. 5; Бий Ст. 76; Чайковська В. 30; Харханова М. 5; Левницький О. 10; Павлович М. 20; Форостина 30; Тайх 30;

Видає і за редакцію відвічає: Др. Володмир Загайкевич.

Сал 40; Малиновський 40; Гамчикевич 60; Волянський 20; Горницький 30; Зубрицький 10; Мелянко 30; Поповський 30; Лісекевич 40; Желівнички в Перемишлі 100; Воля (з веч. Шев.) 500; Училики імі. 1477; Знагоди імія. дир. Матвіяса (2/3); школа вивав 587; семінаря 1630; Учит збір сем. 900; Разом — 3.167; — Капітула гр. к. (чер. о. Комарницького) 1.412; Через Ва. У. П. (гляди Укр. Гол. ч. 11) подрбно: Бродович з Сільця з представлення 1250; Гоцька О. 61; Карманська (Польхова аб.) 114; Мейський (Торки) 100; Посацький Лев 150. — Спростованне П Тишинська зложила 250, а не 200 М. (гл. У. Г. ч. 11.)

Онр. Укр. Гор. Комітет в Перемишлі оповіщує отсе: Щоб прийти в поміч военним вдовцям і сиротам, погрібний У. Г. Комітетови спис всіх воєнних вдовець і сиріт перемиського повіту. Тому взивається інтернованих, щоб зголошувались особисто або письменно в канцелярії УГК в Перемишлі, вул. Побереже ч. 1 При зголошенню треба подати громаду, послідну почту, імя мужа і батька, коли і серед яких обставин скінчив життя. Найліпше иде, щоб ті викази були потвержені о, парохом і тому ОУГК просить Вл. сауохіяльні і громадські уряди о поміч в тій справі.

НА ДІС ЛАНЕ.

Концерт опер. співака Р. Орленка-Прокоповича. В пятницю дня 8. квітня с. р. відбудеться в сали Народного Дому концерт оперового співака Романа Орленка-Прокоповича при співучасті славного львівського трія-скрипка Р. Кришталського, челиста Л. Туркевича і п'яніста Б. Дрималика. Програма обіймає найкращі перлини світової музичної творчости а між ними найновіші твори інструментальні наших найкращих компоністів Ст. Людкевича, В. Барвінського і К. Стеценка

З дня 15. квітня ц. р. розпочнеться з рамени Тов. Педагогічного для членів ряд відчитів з обсягу бухгалтерії, товарознавства, геогр. торговельної, кореспонденції, права торговельного, векселевого і т. д. Для орентації що до вибору сали проситься сталих учасників зголоситись у куратора викладів проф. Богдана Шеховича щоденно, або в редакції. Укр. Голосу: евенг. в Базарі. По 12/IV. більше учасників не прийметься.

Міністер скарбу іменував Константина Стеткевича в Перемишлі старшим контрольором в VII ранді.

ПОМИНАЛЬНЕ ВОГОСЛУЖЕННЕ

за упокій бл. п. письменника СИЛЬВЕСТРА ЯРИЧЕВСЬКОГО професора імі., горожанина і бурмістра міста Серету в третю річницю смерті відбудеться в понеділок 11. квітня о год. 7:30 рано в катедр. церкві в Перемишлі, на котре запрошується своїх, знакомих і всіх вірних християн. — Сестра.

Адвокат і оборонець в карних справах Др. РОМАН СЕКЕЛА

веде канцелярію в Перемишлі при вул. Фредри ч. 6. партер. поперечна з ринку до лат. катедри

Д. Кравт — дентист-технік, — заприсяжений знавець судовий

в Перемишлі, Міцкевича ч. 3. — Виконує всі роботи в золоті, кавчуку і порцеляні по уміркованих цінах.

Вже вийшла і поступила в продажу: Др. Вільгельм Брузалем: Психологія,

200 стор. друку, з 14 обр. в тексті, зі вступним словом Автора до українського видання, в перекладі проф. Григорія Кичуна. Книжка, перша цього рода в українській науковій літературі, видана невичайно гарно, на білому папері, в картоновій оправі. Ціна: в Галичині і Польщі: Мп. 300—, в Австрії: К 300—, в Чехославащині: К 40— в Німеччині: Мкп. 30— в Америці дол. 1'50.

Замовляти і гроші присилати на адресу: Видавництво „БИСТРИЦЯ“ Станіславів. Продається в Українських Книгарнях у Львові, Перемишлі, Станіславові і Коломиї. (1—10)

Поступив в печатню і небавом виїде

ЛІКАРСЬКИЙ ПОРАДНИК У ВСІХ НЕДУГАХ ЛЮДЕЙ

Д-р СИЛЬВЕСТРА ДРИМАЛИНА, Дирентора Народної Лічниці у Львові.

Перше виданне сього Порадника вже давно вичерпане. Се друге значно розширене, буде мати 15 аркушів друку, а при теперішній недостачі лікарів принесє кожній українській родині добрий хосен.

Ціна примірника в дорожій передплаті 100 мк.

Ціна книгарська буде вносити 140 мк.

Передплату посилати під адресу автора: Др. С. ДРИМАЛИН, Львів, вул. Міцкевича II. 2—4

Позір, капіталісти і Солідне підприємство — обчислене не на паскарські зиски пошукує спільника з окладом 500.000 Мп. — 1.000.000 Мп. Зголошення на адресу Станіславів, poste restante окаятелєви 1/2 марківки В. 9469781.

Е. ДЯВБ, Перемишль

Площа на брамі ч. 9.

Фабричний склад тафльового (віконного) шкла, зеркал і рам до образів.

Ошклення будинків, церков і тп. Для сільських комітетів опуст.

2—4

УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ СОЮЗ

зарєстроване стоваришеннє з обмеж. поруною,

Львів, вул. Оссолінських ч. 6.

Проєнтує й виноує всякого рода будівлі як керкви, нарохіяльні доми, хати, стайні, стодоли. Завладає цегольні, вапнярки, дахівкарні, млини, тартаки. Купує та продає дошки, цемент, вапно, дахівки, бляху. Виготовляє оцінки шкід та відбудовує цілі оселі. Висилає інженерів та архітектів на поміри. Приймає нових членів по зложенню Мп 1.000 — на уділ і Мп. 100 — на вписове.

„ВІДБУДОВА“

промислово-торговельна Спілка з обмеженою поруною

Львів, вул. Словацького ч. 14.

доставляє: ремісничі знаряди, рільничі машини, знаряди і насіння, кіські підкови, цвяхи, січкари, кухонне начиння, сокири, пилки, ваги, оси до возів, коси й серпи, плуги, цемент, папу і дахівку.

Має власний ЗАЛІЗНИЙ СКЛЕП

— при вул. Трибунальській ч. 1. —

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

в Перемишлі,

— вул. Костюшка 3. —

Приймає і виплачує щадничі вкладки щоденно з винятком неділь і українських свят в урядових годинах і опрочентовує їх на 2%. (Вкладкові книжочки „Української Щадниці“ мають пупілярну обезпеку).

Уділює позички гіпотечні, векселєві і на підклад цінних паперів. Всяких інформацій і друків уділяє канцелрія інституції.

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ

парцеляційне товариство

„ЗЕМЛЯ“

у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.

Переводить парцеляції більших посілостей, інтабулює зараз купців за властателів куплених ними ґрунтів.

Має урядове уповаженне до парцеляції. Приймає гроші на вкладки щадничі. Дає інформації в справах парцеляційних.

Насіння червоної конюшини

вільної від манники (перстенця)

доставляє і приймає до виміни за чищену на спеціальній машині (т. за. КУСКУТА системи Ребера) до відділювання перстенця

Плуги, борони, сівачки 15 рядкові, плужки до підгортання, плянети ручні і кінні, культиватори, улї американські, байца проти світї має на силаді і доставляє

Краєвий Союз господар. Спілок Львів, Зіморевича ч. 20.

Насіння конюшини, ярин, трав і цвітів

продає

Краєвий Союз Господарських спілок Львів

— вул. Зіморевича ч. 20. —

Відділи в Перемишлі, Стрию і Коломиї.

Щинки висилає на жадання відворотню почтою.

З друкарні Киолера і Сила в Перемишлі.